

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/204702>

Please be advised that this information was generated on 2021-06-24 and may be subject to change.

Je bent je er misschien niet dagelijks van bewust, maar de universiteits-campus is ook het territorium van allerhande diersoorten. Wie wil weten welke bijzondere dieren er zoal wonen, moet bij Ferry Soetekouw van het Universitair Vastgoed Bedrijf (UVB) zijn. Als projectmanager voor de herinrichting van het bos rond het Berchmanianum, was het zijn taak in kaart te brengen welke soorten daar rondlopen, -vliegen en -kruipen.

We spreken af bij het Elinor Ostromgebouw voor een dierentour over de campus. Maar voordat we op pad gaan, moet Soetekouw even een telefoontje plegen. “Kun je de ladder alvast klaarzetten?” vraagt hij een collega die bij de Houtlaan is. “Ik heb de ecooloog beloofd dat ik een kijkje ga nemen bij de steenmarters.” De inventarisatie van dieren in het bos was een vereiste om vergunningen te krijgen voor de werkzaamheden op de campus. “We moesten weten met welke soorten rekening te houden bij de nieuwbouw van de faculteit voor sociale wetenschappen, de aanpassingen van het Berchmanianum en de herinrichting van het bos.” Op de Willem Nuyenslaan, die langs het bos loopt, staat Soetekouw stil. Hij pakt zijn telefoon en scrollt door het lijvige document dat ecologen maakten over alle dieren in het gebied. “Er zijn hier natuurlijk spreeuwen, mussen en merels, maar daar hoeven we geen speciale maatregelen voor te treffen.” Een greep uit andere soorten in het bos: de alpenwatersalamander, de vos en de uil.

Vanaf de bosrand wijst Soetekouw naar de onopvallende kastjes, een paar meter hoog in de bomen. Het zijn verblijven voor vleermuizen. “Er vliegen hier verschillende soorten: de dwerg, de rosse en de laatvlieger.” Het is lastig in te schatten wat vleermuizen precies nodig hebben, legt Soetekouw uit. Dat gold bijvoorbeeld bij het plaatsen van de kastjes: “Het is geen exacte wetenschap. Je kunt niet met zekerheid zeggen welke plek ideaal voor ze is.”

**BLIJ MET
DE BIJ,
MAAR NIET
MET DE WESP**

Soetekouw slaat linksaf richting het Berchmanianum. Rechts zien we een houten insectenhotel hangen op een paal in een omgeploegd veld. “Het ziet er nog kaal uit, maar hier komt straks een bloemenveld.” Het hotel is zo ingericht dat het deze lente en zomer een aantrekkelijk viersterrenonderkomen is voor allerlei soorten insecten: van bijen en vlinders tot lieveheersbeestjes en oorwurmen.

Terwijl deze insecten gekoesterd worden, worden vlakbij, rond het Pieter Bondamlein,

DE MENS MOET INSCHIKKEN

Hoe kan het dat we muizen bestrijden, terwijl we vleermuizen beschermen? Dat we in het bos vleermuizenhuisjes ophangen, terwijl we de 'gewone' muis juist willen weren uit de gebouwen?

Dat komt door onze dominante houding ten opzichte van de niet-menselijke natuur, zegt Martin Drenthen, natuurfilosoof aan het Institute for Science in Society. “De mens is geneigd de natuur te beoordelen op basis van het nut voor zichzelf.”

De eerste inspanningen om de natuur te beschermen, eind negentiende eeuw, waren vooral gericht op de mens. De natuur moest behouden worden, opdat wij er op de lange termijn de vruchten van konden plukken. De tweede fase van natuurbescherming, begin twintigste eeuw, was eveneens gemotiveerd door een menselijke behoefte: “namelijk de wens om van ongerepte natuur te genieten”. De natuur moest daarvoor ook beschermd worden tégen ons.

Pas vele jaren later kwam het concept in trek van natuurbeheer omwille van wat er in die natuur leeft. “Respect voor de natuur en rentmeesterschap, dat soort concepten zijn nu belangrijker.”

Een stukje bos voor de havik, speciaal licht voor de vleermuis, een hok voor de steenmarter. Het zijn voorbeelden van kleine aanpassingen die de mens kan doen om dieren de ruimte te geven.

“Bijna alle landschappen worden niet alleen door ons bewoond, maar ook door andere soorten. Vleermuizen zijn een goed voorbeeld. We leven langs elkaar heen. Zij leven vooral 's avonds, als wij er niet zijn. Wat voor ons relevant is, is dat voor hen niet. Onze levens overlappen amper. We kunnen best een beetje rekening houden met elkaar. Dat is wellicht lastiger bij soorten die wel eens voor overlast zorgen. Maar ook daar is het de uitdaging een gepaste omgang met elkaar vinden en te leren dat wij mensen af en toe moeten inschikken.”

